

„SRBI ŽELE MONARHIJU“

(Danas) - Prema rezultatima istraživanja Agencije SAS Intelidžens iz Beograda, 39,7 posto građana Srbije smatra da je obnova parlamentarne monarhije dobra ideja, izričito protiv je 32,3 odsto, dok 27,4 posto nema stav o tome.

Ova kompanija za tržišna istraživanja juče je u beogradskom Medija centru predstavila prvo istraživanje na temu obnove monarhije i reputacije aktuelnog starešine Kraljevskog doma Karađorđević princa Aleksandra. Miljan Premović, izvršni direktor Inteligensa, objasnio je da je istraživanje sprovedeno između 11. i 16. aprila ove godine. Ispitano je ukupno 1.615 ispitanika u 16 mesta u Srbiji bez Kosova i Metohije. Premović kaže da je „istraživanje četvorostruko stratifikovano - po regionima, polu, starosti i urbano-ruralnim sredinama i da nosi interval poverenja do 95 odsto, što ga čini dovoljno dobrim i za naučne publikacije“.

- Glavni inspirator ovog istraživanja zapravo je vodeći svetski stručnjak za brendiranje nacije Sajmon Alkont, koji smatra da je Srbija jedna od zemalja u kojoj je najveća verovatnoća da se obnovi monarhija. Zato smo odlučili da javnosti pružimo uvid u jednu od neistraženih društvenih tema i pokažemo raspoloženje prema obnovi monarhije. Pitanje liči na eventualno referendumsko izjašnjavanje: da li Srbija treba da bude parlamentarna monarhija. Uzorak u potpunosti odražava sociodemografsku strukturu Srbije, bez KiM, prema popisu iz 2011. - kaže Premović.

Prema njegovim rečima, istraživanja su pokazala da su „za“ parlamentarnu monarhiju uglavnom muškarci sa srednjim obrazovanjem ili bez zaposlenja iz urbanih sredina, dok su protiv visokoobrazovani i penzioneri i to pre svega u Beogradu. Za razliku od prestonice, gde je najviše protivnika obnove monarhije - 45,8 odsto, većina u Vojvodini i u centralnoj Srbiji - sa po 40,9 posto je za povratak parlamentarne monarhije.

- Prestolonaslednik Aleksandar Karađorđević je apsolutno prepoznatljiv u javnosti. Za njega je čulo 94,2 odsto punoletnih građana, ali 42,2 posto nema jasno mišljenje o njemu. Kao najpozitivnije kod njega građani ocenjuju humanitarni rad 37,5 i stipendiranje studenata i đaka 13,7 odsto, dok mu 43,5 posto građana najviše zamera nedovoljno poznavanje srpskog jezika - rekao je Premović.

U agenciji ističu da se tokom ankete vodilo račina da se izbegnu medijski uticaju na rezultate ovog istraživanja. Istoričar i član Krunskog saveta Čedomir Antić izjavio je za Danas da je „ovo prvi put za 23 godine koliko Srbija ima drugu republiku i tokom kojih su doneta dva ustava da se pitanje obnove monarhije postavlja na ovaj način“.

- Naravno da bi, u eventualnoj referendumskoj kampanji, pogotovo ako bi vlast bila protiv toga, rezultat bio nepovoljniji. Međutim, ovaj rezultat ne pokazuje snagu monarhističkog pokreta, niti prestolonaslednikovu harizmu, nego da je republika u krizi. Za predsednika Republike 1990. glasalo je blizu pet miliona građana, a prošle godine skoro upola manje. To je znak da ljudi predsednika vide kao kralja koji nije obavezan ustavom i koji kad pobedi, pobedi i njegova stranka, bez obzira da li je dobila većinu ili ne. Verovatno da svi koji bi želeli da stabilizuju Srbiju vide da je potreban čovek koji simbolizuje državu, kraljuje a ne vlada, kako bi čitava naša politika mogla da se svede na izbornu i parlamentarnu borbu, rad premijera i njegovu opoziciju - kaže Antić.